

ZASTĘPCA
DYREKTORA GENERALNEGO
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

BO.070.24.2019.TZ

Warszawa, dn. ⁰⁸ października 2019 r.

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPŁ. 2019 -10- 14

ZAL. ....

Pan
dr Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Aleja Solidarności 77
00 - 090 Warszawa

Stanisław Rzecznik!

W odpowiedzi na IX.517.632.2019.PM z dnia 30 września 2019 r. dotyczące wystąpienia z dnia 16 maja 2019 r. dotyczące stosowania przez Służbę Więzienną zaleceń penitencjarno ochronnych uprzejmie informuję, że ustawowym obowiązkiem funkcjonariuszy, nałożonym przez ustawę o Służbie Więzienną oraz Kodeks karny wykonawczy, jest przede wszystkim podejmowania odpowiednich działań celem zapewnienia skazanym bezpieczeństwa osobistego w czasie odbywania kary oraz zapewnienie w zakładach karnych i aresztach śledczych porządku i bezpieczeństwa. Za te działania, lub ich zaniechanie, funkcjonariusze ponoszą osobistą odpowiedzialność, w tym również karną.

Służba Więzienna stosuje wskazane przez Pana procedury, mając na uwadze przede wszystkim ochronę zdrowia i życia osób przebywających w jednostkach penitencjarnych, które to wartości są dobrem nadrzędnym. Ich stosowanie ma na celu zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń niepożądanych. Wdrożone procedury względem Pana miały na celu zarówno ochronę osadzonego, jak również zapobieżenie nieuprawnionym sugestiom niewłaściwego postępowania Służby Więzienną (min. umożliwienie uczestnictwa w zajęciach na uczelni wyższej, w trakcie stosowania tymczasowego aresztowania). W przedmiotowej sprawie zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające przez Dyrektora Okręgowego Służby Więzienną w Warszawie, w wyniku którego zmieniono zalecenia penitencjarno ochronne względem osadzonego, o czym został Pan poinformowany pismem OI/S.451.3978.1.2019.AS (z dnia 22 maja 2019 r.).

W celu przejrzystości działań realizowanych przez Służbę Więzienną od dłuższego czasu trwają prace legislacyjne, mające na celu uregulowanie zasad postępowania z osadzonymi którzy ze względu na m.in. charakter sprawy, rodzaj popełnionego przestępstwa lub bardzo duże zainteresowanie medialne wymagają podejmowania wzmożonych środków i oddziaływań penitencjarnych i ochronnych. Zaproponowane zmiany do Kodeksu karnego wykonawczego

zostały przesłane do Ministerstwa Sprawiedliwości celem podjęcia dalszych prac legislacyjnych. Przewidują one m.in. zastąpienie dotychczasowej kategorii osadzonych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej, osadzonych szczególnie chronionych oraz tzw. „medialnych” nową formą zindywidualizowanych oddziaływań penitencjarno ochronnych.

Reasumując pragnę ponownie podkreślić, że funkcjonariusze Służby Więziennej wielokrotnie dowiedli, że w swojej codziennej służbie kierują się zasadą praworządności i humanitarnego traktowania osób przebywających w jednostkach penitencjarnych. Jednak do bezpiecznej i skutecznej służby konieczne jest posługiwanie się odpowiednimi narzędziami i rozwiązaniami. Jednym z takich narzędzi są właśnie działania profilaktyczno ochronne podejmowane wobec niewielkiej grupy osadzonych. Działania te określają obowiązki funkcjonariuszy jakie są zobligowani wykonywać w kontakcie z osadzonym, objętym takimi działaniami, w celu podnoszenia poziomu jego bezpieczeństwa. Osoby objęte takimi działaniami nie będą o nich informowane, gdyż nie są to polecenia skierowane bezpośrednio do nich. Dlatego też polecenia te nie mogą być wydawane w formie decyzji. Pragnę również z całą stanowczością podkreślić, że działania te będą nadal kontynuowane gdyż ich zasadność została udowodniona w wielu przypadkach, w szczególności w kontekście ograniczenia ilości samobójstw popełnianych w jednostkach penitencjarnych. Pozwalają zapewnić bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie jednostek penitencjarnych, i nie ograniczają ustawowych uprawnień osób pozbawionych wolności a jedynie, w granicach obowiązującego prawa, określają sposób ich szczegółowej realizacji. Pozwalają również wykonywać obowiązki funkcjonariuszom bez obawy o reperkusje, które mogą ich dotknąć pomimo sumiennie wykonywanych obowiązków.

Jednocześnie odpowiadając na pismo z dnia 31 lipca 2019 roku, znak sprawy: IX.517.3114.2018.JN uprzejmie proszę zauważyć, że w dniu 20 czerwca 2018 roku poinformowałem Pana o podjętych w tym zakresie działaniach. Niezwłocznie po ponownie otrzymanej korespondencji dyrektorzy okręgowi Służby Więziennej poddali analizie wskazany przez Rzecznika Praw Obywatelskich zakres i podjęli stosowne decyzje.

Mając na uwadze trwające w tej materii rozmowy oraz prowadzoną korespondencję zauważam, że Rzecznik Praw Obywatelskich przywołuje nieistniejący już stan¹ lub akcentuje niepełną² treść, które bez pełnego kontekstu i realnego odniesienia mogą prowadzić do niewłaściwych wniosków. Podobnie przytoczony zapis porządku wewnętrznego oddziału zewnętrznego³ w kontekście wielu pism nadsyłanych do Biura RPO w sprawie cyt. „(...) braku możliwości zaspokojenia pragnienia (...)”⁴ nie oznacza, że administracje jednostek nie reagują w sposób odpowiedni na panujące warunki atmosferyczne uniemożliwiając osadzonym zabranie ze sobą napojów. Wątpliwa również pozostaje teza, że podczas widzenia skazani z aresztu śledczego⁵ pozbawieni są możliwości budowania więzi z własnymi dziećmi. Należy również stwierdzić, że w takim kontekście wykorzystanie fragmentu listu Dyrektora Generalnego Służby

¹ Porządek Wewnętrzny Zakładu Karnego w Goleniowie cyt. „(...) widniejący do niedawna (...)”

² Pkt 7a Zarządzenia Nr 27/2019 Dyrektora Zakładu Karnego w Czarnem z dnia 22 lutego 2019r.

³ Pkt 6f Zarządzenia Nr 27/2019 Dyrektora Zakładu Karnego w Czarnem Oddziału Zewnętrznego w Szczecinku z dnia 22 lutego 2019r.

⁴ Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 31 lipca 2019 roku znak sprawy: IX.517.1709.2016.JN – str. 4 akapit 3 wers 2

⁵ Areszt Śledczy w Warszawie - Służewcu

Więziennej skierowanego do uczestników konferencji w dniu 31 maja 2019 roku w Krakowie⁶ może być odczytywana w sposób nieodpowiedni do założonego celu. Rzecznik Praw Obywatelskich zna stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości⁷ w zakresie formułowanych uwag odnośnie korzystania przez skazanych z odzieży cyt. „(...) odpowiedniej do pory roku”. Stąd niezrozumiale pozostają nadal formułowane kategoriyczne stwierdzenia o niehumanitarnym traktowaniu skazanych przez Służbę Więzienną.

Zapewniam także, że opisane przez Rzecznika Praw Obywatelskich w piśmie przypadki poddano kontroli.

Jednocześnie podkreślam, że prowadzony dialog dotyczący wykonywania tymczasowego aresztowania oraz kar pozbawienia wolności i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności sprzyja realizowaniu przez Służbę Więzienną zadań w sposób humanitarny z poszanowaniem godności ludzkiej osadzonych.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA GENERALNEGO
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

[Podpis]
pik Grzegorz Fedorowicz

---

⁶ Konferencja pod egidą Stowarzyszenia Children of Prisoners Europe

⁷ Pismo z dnia 9 września 2017 roku znak sprawy: DWOIP-I-053-17/17